

**BORZAVÁR KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK**

**GAZDASÁGI PROGRAMJA
2020-2024 ÉVRE**

I.

BEVEZETŐ

A Gazdasági Program a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a előírásainak megfelelően készült el azzal a szándékkal, hogy meghatározza helyi szinten mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek - a költségvetési lehetőségekkel összhangban és a környezeti adottságok figyelembevételével -, az önkormányzat kötelező és önként vállalt feladatainak biztosítását, fejlesztését szolgálják. A Gazdasági Program jelen választási ciklus idejére szól.

A Gazdasági Program tartalmazza:

- a fejlesztési elképzeléseket,
- a munkahelyteremtés feltételeinek elősegítését,
- a településfejlesztési politika célkitűzéseit,
- az adópolitika célkitűzéseit,
- az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó megoldásokat,
- a településüzemeltetési politika célkitűzéseit,
- a szociálpolitika, családok támogatása, egészségügyi kérdéseit,
- a kultúra, művészetek, sport, civil kapcsolatok, egyházak kérdéseit,
- a közbiztonsággal kapcsolatos kérdéseket,
- a környezetvédelem körét.

A Gazdasági Programot a képviselő-testület az alakuló ülést követő hat hónapon belül fogadja el. A Gazdasági Program a választási ciklusra szól, de olyan stratégiai jellegű célokat is tartalmaz, amelyek hosszabb távon megszabják az önkormányzati döntések irányát, és összehangoltabbá teszik azokat.

Borzavár Községi Önkormányzat Gazdasági Programja nem takarékosági terv, hanem a község feladat centrikus működtetésének és fejlesztésének stratégiai terve. Program, melynek célja, hogy Borzavár fejlődésének üteme fenntartható, életének komfortja biztosítható és javítható legyen.

A Gazdasági Program a működésre és a fejlesztésre fordítható források arányának kiegyensúlyozott, fejlesztés-orientált alakítására törekszik. Előnyben részesíti azokat a programokat, amelyek a település fenntartható fejlődését segítik elő.

A község fenntartható fejlődése, jövedelemtermelő kapacitása szempontjából meghatározó jelentősége van a népességmegtartó képességének. A Gazdasági Program elsőséget ad a dinamikus, személyes boldogulásra is esélyt adó, a Borzaváron élők komfortérzetét javító, identitásának, érzelmi azonosulásának kialakulását elősegítő programoknak.

A településszerkezet alakításában a fenntartható fejlődés minden más megfontolást megelőz.

A Gazdasági Program prioritásnak tekinti a kötelező önkormányzati feladatok teljesítését, a jogkövető magatartást, ezért elsőbbséget biztosít a törvény által előírt kötelezettségek teljesítését szolgáló programoknak.

II.

RÖVID TÖRTÉNETI ÁTTEKINTÉS

Borzavár 742 fős község a Bakony szívében. Vadregényes vidéke, tiszta levegője miatt a pihenni vágyók szívesen keresik fel. Környékén már lakott a kőkorszak és a bronzkor embere is, mégis újkori településnek számít. A község nevének eredetére három feltevés alakult ki. Az első szerint a „borz” és „vár” szavak összetételéből származik, míg a másik feltevés szerint a környéken nőtt rengeteg „bodza” dunántúli „borza” változata lenne a szóösszetétel előtagja. Orgoványi János szerint az Árpád-korban a Balaton vidékén élt Berze család nevéből ered. Borzavárt, mint Csesznekhez tartozó pusztát, 1761-ben telepítette be gróf Esterházy Dániel. Az Esterházy grófok itteni birtokukra tótokat, magyarokat és németeket költöztettek. A telepések római katolikusok, leányegyházuk 1774-ben Oszlophoz tartozott, 1780-tól pedig Zirchez csatolták. A templom építése 1775-ben fejeződött be, azonban az 1834. évi nagy tűzvészkor a falu és temploma is leégett. 1837-ben újjáépítették, majd 1894-ben lebontották és helyére másikat építettek. A borzavári határ szegénysége arra kényszerítette a lakosságot, hogy távolabbi földeken dolgozzanak. Sokan az itt élők közül nem is olyan régen még fafaragással, faszénégetéssel foglalkoztak, néhányan meszet égettek és seprút kötöttek. A falu népessége 1785-ben már 687 fő volt, mely 1941-ig folyamatosan növekedett, ekkor 1436 főt számláltak. Ősi mesterség volt a szénégetés és a mészégetés, faszerszámok gyártása. Az 1949-es népességszám csökkenést Tündérmajornak Zirchez történő közigazgatási átcsatolása okozta. Borzavár és Porva 1963-ban közös tanácsot alakítottak, s a termelőszövetkezetek is egyesültek, mindkettő borzavári székhellyel. Fő profil az állattenyésztés, fafeldolgozás és burgonyatermesztés volt. A közigazgatási feladatokat 2007 végéig Borzavár-Porva Községek Körjegyzősége látta el, 2008-tól pedig Borzaváron önálló polgármesteri hivatal működött. 2013. január 1-jétől Zirc város, Lókút és Borzavár községek Zirci Közös Önkormányzat Hivatal néven közös hivatalt működtet. A falunak a kezdetektől fogva volt már iskolája. A villanyt a külterületekre is bevezették az 1960-as években, kiépült a vízhálózat. Jelentős társadalmi esemény volt, hogy bővült az iskola és napközi, sőt óvoda is működött már. Az utakat pormentésítették, orvosi rendelő, tűzoltószertár létesült. Az 1980-as évek közepén új óvoda épült 200 adagos főzőkonyhával. Az 1990-es évektől kezdődően megújult a közvilágítás, kiépült a szennyvízcsatorna rendszer, kábel TV, telefonhálózat, gázhálózat, felújításra került az iskola. 2000-ben Millenniumi Emlékpark létesült. 2011. augusztus 20-án ünnepelte Borzavár fennállásának 250. évfordulóját. A településről az országos Kék-túrán, de gépjárművel is megközelíthető Szépalmapusztá. Az egykori Esterházy-birtokon a Hotel-Szépalma várja a pihenni vágyókat. Az ápolt major bejárata mellett az 1919-40 között létrehozott Arborétum érdemes a megtekintésre.

III.

HELYZETELEMZÉS

1. A település földrajzi elhelyezkedése, adottsága

A település állapotfelmérése

Borzavár a Magas-Bakonyban kb. 380-450 méteres tengerszint feletti magasságban, Zirc-től északnyugatra, 4 km-nyi távolságban fekszik. A patkó alakú település nyugati oldalától 5 km-re a Bakony legmagasabb csúcsa, a Kőrös-hegy emelkedik. Borzavár körül dülők, a medence peremén mindenütt erdőségek találhatók. Az erdők uralkodó fafajtája a bükk, de gyakori a cser és a fenyő is. Borzavár község Veszprém megyéhez, a Zirci Járáshoz tartozik.

Vasút nem érinti a települést, tömegközlekedési kapcsolatait autóbuszjáratok biztosítják elsődlegesen Zircre és Veszprémbe.

Munkaképes lakosságának nagy része ma is eljár dolgozni a környező városokba.

Közép- és felsőfokú intézményellátás tekintetében Zirc és Veszprém város a meghatározó.

A településfejlesztésben törekedni kell az adottságok kihasználására, a jelenlegi állapot kedvező továbbfejlesztésére, a környezeti állapot javítására, az élet- és munkakörülmények jobbítására.

Ütemezetten lehetővé kell tenni új lakóterületek és különösen üdülőterület kialakítását a megfelelő infrastruktúra előzetes biztosításával.

Gazdasági környezet

Ipar és kereskedelem:

Helyi lakosok kisebb mértékben növénytermesztéssel, állattenyésztéssel is foglalkoznak. A lakosság jelentős hányada Zircen, Veszprémbe, illetve Mórafolton folytat munkaviszonyt.

Turizmus:

A község hangulatos, falusias légköre nyugodt, igazi kikapcsolódást biztosít az idelátogatóknak. A Bakony, illetve a környéke kiváló kirándulóhelyet biztosít. Falusi turizmus az utóbbi években egyre jobban fellendült.

Társadalmi környezet

Népességi adatok

Állandó lakosságszám:	2015	2016	2017	2018	2019
	751	744	730	752	765

Demográfiai összetétel 2019. december 31-i állapot szerint:

Korcsoportok	0-14	15-18	19-62	63 év felett	Összesen
	113	27	465	160	765

A település közintézményei

Borzavár Községi Önkormányzat, Zirci Közös Önkormányzati Hivatal Borzavári Kirendeltsége (8428 Borzavár, Fő út 43.)

Borzavár-Porva Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola (8428 Borzavár, Alkotmány u. 1.): az iskolában a borzavári és porvai diákok általános iskolai képzése folyik (német nemzetiségi) 1-8. évfolyamon.

Zirci Benedek Elek Óvoda és Bölcsőde Borzavári Manókert Óvoda tagintézménye (8428 Borzavár, Hóvirág u. 8.): az intézmény ellátja a gyermekek felügyeletét, foglalkoztatását.

Orvosi rendelő (8428 Borzavár, Alkotmány u. 1/b.): a háziorvosi szolgálat heti két alkalommal, a gyermekorvosi szolgálat kéthetente egy alkalommal működik a községben.

Kultúrház (8428 Borzavár, Fő út 41.): települési rendezvények színhelye, konditerem.

Könyvtár (8428 Borzavár, Fő út 41.): a könyvtárellátási szolgáltatást az Eötvös Károly Megyei Könyvtárral kötött megállapodás útján biztosítja.

A településen tevékenykedő civil szervezetek, egyesületek:

- Borzavári Faluszépítő Egyesület
- Borzavári Népdalkör
- Manócskák Egyesület az óvodásokért

2. Vállalkozási tevékenység

A településen jelenleg 30 vállalkozás végez tevékenységet. Az alapfokú élelmiszerellátást 3 élelmiszerüzlet biztosítja, ezen kívül 1 vendéglátó-ipari egység áll a lakos rendelkezésére.

3. Az önkormányzat által ellátott feladatok és működtetett intézmények, humán erőforrások alakulása

Helyi önkormányzat által ellátandó feladatok:

- településfejlesztés, településrendezés,
- településüzemeltetés (köztemetők fenntartása, közvilágítás, kéményseprő-ipari szolgáltatás, helyi közutak fenntartása, közparkok és közterületek fenntartása, gépjárművek parkolása)
- a közterületek, önkormányzati tulajdonú közintézmények elnevezése,
- egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások,
- környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása)
- óvodai ellátás,
- kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása, helyi közművelődési tevékenység,
- gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások,
- szociális szolgáltatások és ellátások, amelyek keretében települési támogatás állapítható meg,
- lakás- és helyiséggazdálkodás,
- helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás,
- honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás,
- helyi adóval, gazdaság szervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok,
- sport, ifjúsági ügyek,
- közreműködés a település közbiztonságának biztosításában,
- helyi közösségi közlekedés biztosítása,
- hulladékgazdálkodás,
- vízközmű-szolgáltatás

3. A település jelenlegi állapotában meglévő gyenge és erős pontok

Erősségek:

- kiépült települési infrastruktúra
- jelentős erdőszültség
- vonzó természeti környezet
- tiszta levegő
- növekvő népesség, bevándorlás
- meglévő szálláshely kínálat
- hagyományok ápolása

Gyengeségek:

- a gazdaság alacsony szintje, minimális munkalehetőség
- község elidősödése
- zsáktelepülés

Lehetőségek:

- a falusi turizmus fellendítése
- környezetkímélő ipar betelepítése
- EU-s és a Magyar Falu Program fejlesztési forrásainak igénybevétele

Veszélyek:

- a település kedvezőtlen földrajzi fekvése miatt (közlekedési infrastruktúra alacsony szintje) versenyhátrányba kerülhet

IV. Borzavár község gazdasági helyzete és a várható változások**1. A vagyoni helyzet**

Az Önkormányzat 2019. évi mérleg főösszege **337 415 ezer forint**. E főösszegeből a nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközök **312 928 ezer forintot** tettek ki. A pénzeszközök állománya 2019. év végén **14 307 ezer forint**. A kötelezettségek összállománya 2014. év végén 2 327 ezer forint volt. Ugyanezen érték 2019. év végére 15 942 ezer forint. Az eltérés oka nagyrészt a vagyonkezelésbe adott víziközmű vagyon vagyonkezeléséből adódó visszapótlási kötelezettséggel kapcsolatos kötelezettség jelentős emelkedése.

Az Önkormányzat vagyonszerkezete a következő:

Vagyonelem megnevezése	Bruttó érték (ezer forintban)
Forgalomképtelen törzsvagyon (nem értékesíthető, nem terhelhető, a kötelező feladatok ellátását biztosító vagyon)	346 422
Korlátozottan forgalomképes törzsvagyon (meghatározott feltételekkel értékesíthető, illetve megterhelhető vagyon)	80 772
Egyéb (forgalomképes vagyon, amely szabadon értékesíthető és megterhelhető)	19 884

A vagyon forgalomképesség szerinti megoszlását az Önkormányzat vagyonrendelete részletezi. Az Önkormányzat célja, hogy a fentiekben feltüntetett vagyonelemek értéke nőjön, a vagyont ne élje fel, és ne adja el az önkormányzat.

Az Önkormányzat a vagyoni helyzet alakulásának tekintetében fontosnak tartja a **tőkeerősség** folyamatos javítását.

2. A pénzügyi - költségvetési helyzet**2.1. Bevételek**

Borzavár község 2015-2019. években több mint 392 millió forinttal gazdálkodott. A község költségvetésében meghatározó jelentőséggel bírnak egyrészt a működési támogatások (állami

támogatások), a közhatalmi bevételek (helyi adók és átengedett központi adók), valamint az államháztartáson belülről átvett pénzeszközök.

Az alábbi táblázat a 2015-2019. közötti időszak költségvetési bevételek alakulását mutatja be.

adatok ezer forintban

Megnevezés	2015. év	2016. év	2017. év	2018. év	2019. év
I. Működési célú bevételek					
1.) Intézményi működési bevételek	9 026	12 251	9 820	8 336	16 507
2.) Közhatalmi bevételek	22 931	16 528	14 817	9 448	15 865
3.) Működési támogatások	26 535	24 304	32 023	28 209	26 869
4.) Működési célú támogatásértékű bevételek	3 902	3 748	3 200	5 158	3 396
5.) Működési célra átvett pénzeszközök	860	0	0	0	0
6.) Előző évi működési maradvány igénybevétele	13 075	13 566	6 456	8 148	3 103
Működési célú bevételek összesen:	76 329	70 397	66 316	59 299	65 740
II. Felhalmozási célú bevételek					
1.) Saját felhalmozási bevételek	4	1 500	1 010	360	2 505
2.) Felhalmozási támogatások	0	0	1 250	8 000	0
3.) Felhalmozási célú támogatásértékű bevételek	0	0	0	50 000	2 779
4.) Felhalmozási célra átvett pénzeszközök	850	1 500	1 700	2 000	1 500
5.) Előző évi felhalmozási maradvány igénybevétele	288	1 467	3 832	4 075	60 521
Felhalm. célú bevételek összesen:	1 142	4 467	7 792	64 435	67 305
III. Kölcsönök	0	0	0	0	0
IV. Finanszírozási bevételek					
1.) Működési célú finanszírozási bevételek	1 676	2 378	2 235	1 980	2 306
2.) Felhalmozási célú finanszírozási bevételek	0	0	0	0	0
BEVÉTELI FŐÖSSZEG:	79 147	77 242	76 343	125 714	135 351

Az önkormányzatok állam általi finanszírozása jelentősen megváltozott 2013. január 1-jétől. A normatív finanszírozást felváltotta a feladatfinanszírozás, mely keretén belül az Országgyűlés a helyi önkormányzat kötelezően ellátandó feladataihoz jogszabályokban meghatározott közszolgáltatási szintnek megfelelően támogatást biztosít. Figyelembe veszi a takarékos gazdálkodásra, az önkormányzat jogszabályokon alapuló elvárható saját bevételére és az önkormányzat tényleges saját bevételére vonatkozó követelményeket és tényeket.

2.2. Kiadások

Az alábbi táblázat a 2015-2019. közötti időszak költségvetési kiadások alakulását mutatja be.

adatok ezer forintban

Megnevezés	2015. év	2016. év	2017. év	2018. év	2019. év
I. Működési költségvetés					
1.) Személyi juttatások	17 135	10 876	13 926	14 364	14 890
2.) Munkaadókat terhelő járulékok	4 071	2 504	2 713	2 526	2 430
3.) Dologi kiadások	26 284	25 430	24 184	22 263	23 866
4.) Társadalom és szociálpolitikai juttatások	4507	2360	4068	4 429	4 802
5.) Ellátottak pénzbeli juttatásai	0	0	0	0	0
6.) Egyéb működési kiadások	7 564	17 051	13 481	9 434	10 491
7.) Általános működési tartalék	0	0	0	0	0
8.) Működési céltartalék	0	0	0	0	0
Működési célú kiadások összesen:	59 561	58 221	58 372	53 016	56 479
II. Felhalmozási költségvetés					
1.) Beruházások	1 466	24	3 392	847	53 700
2.) Felújítások	1 363	6 218	0	6 167	10 712
3.) Egyéb felhalmozási kiadások	0	125	179	139	596
4.) Általános felhalmozási tartalék	0	0	0	0	0
5.) Felhalmozási céltartalék	0	0	0	0	0
Felhalm. célú kiadások összesen:	2 829	6 367	3 571	7 153	65 008
III. Költsönök	0	0	0	0	0
IV. Finanszírozási kiadások					
1.) Működési célú finanszírozási kiadások	1 725	2 366	2 177	1 921	2 180
2.) Felhalmozási célú finanszírozási kiadások	0	0	0	0	0
KIADÁSI FŐÖSSZEG:	64 115	66 954	64 120	62 090	123 667

A települési igazgatási feladatokat 2013. január 1. napjától a Zirci Közös Önkormányzati Hivatal fenntartójaként látja el Önkormányzatunk.

Az óvodai nevelést Zirc és Lókút Óvodatársulás keretein belül biztosítjuk. A Zirci Benedek Elek Óvoda és Bölcsőde Borzavári Manókert Óvoda tagintézményében a gyermeklétszám évről évre növekedést mutat.

Az elmúlt évek bebizonyították, hogy a takarékos gazdálkodás szem előtt tartásával külső finanszírozási bevételek bevonása nélkül is megteremthető a költségvetési biztonság és egyensúly.

Önkormányzatunknak a továbbiakban is törekednie kell a saját bevételek növelésére, a szabad kapacitások kihasználására, a feladatellátás hatékonyságának javítására. Lehetőség szerint csökkenteni kell a működési költségek szintjét, ügyelve azonban a kötelező feladatok megfelelő színvonalon történő ellátására.

A Képviselő-testületnek olyan intézkedéseket kell meghoznia, amelyek érzékelhető módon mérséklék a működési kiadásokat. A fejlesztések tekintetében a működési megtakarításokat

eredményező pályázati forráslehetőségek maximális kihasználására kell önkormányzatunknak törekednie. Ez hosszabb távon lehetőséget teremthet - a bevételek szintjét állandónak tekintve - olyan tartalék képzésére, mely alapot képezhet egyrészt a vagyon állagának megóvására, karbantartására, másrészt Pályázati Alap képzésére.

3. A gazdasági program anyagi forrásainak megteremtése

Az Önkormányzat a gazdasági programban meghatározott célkitűzések megvalósításához szükséges anyagi források biztosítása érdekében a következő feladatokat rögzíti:

3.1. Olyan helyi adórendszer megteremtése és folyamatos fenntartása, amely megfelel a helyi adottságoknak, és hatékony eszköze az önkormányzat saját forrás növelésének.

3.2. Nyomon kell követni a költségvetési támogatási rendszert, és az elképzelésekkel, célkitűzésekkel összhangba hozva kell kihasználni a támogatási rendszer nyújtotta előnyöket, azaz a feladatokat olyan formában, illetve olyan feltételekkel kell megoldani, hogy az lehetőséget biztosítson a legkedvezőbb központi finanszírozás realizálására.

3.3. Át kell tekinteni az önkormányzat meglévő vagyontárgyait, azok hasznosításának módjait és lehetőségeit, valamint a fenntartási, üzemeltetési költségek nagyságát. Javaslatot kell kidolgozni az egyes vagyontárgyak megfelelő hasznosítására, a felesleges vagyontárgyak kihasználására. A vagyonelemek értékesítésből származó bevételt felhalmozási célokra kell fordítani, a vagyonsökkenés elkerülése érdekében.

3.4. Törekedni kell arra, hogy a gazdasági programban meghatározott célkitűzéseket, minél több pályázati forrás bevonásával, valamint saját források fejlesztési oldalra történő átcsoportosításával valósítsa meg, ügyelve a működés biztonságára. Az esetlegesen felmerülő működési forráshiányt, elsősorban feladatok racionalizálásával kell megoldani.

V.

STRATÉGIAI FEJLESZTÉSI CÉLOK

1. Fejlesztési célok, elképzelések

A település fejlődési irányai:

- a településkép megőrzése, természeti források kiaknázása,
- a település megfontolt, fokozatos fejlesztése, követve az EU irányvonalait,
- belterületi lakásépítési területek kijelölése,
- a település elhelyezkedéséből fakadó előnyök kiaknázása,
- civil szervezetek létrehozása,
- utcaképek védelme, értékmegőrzése,
- élő vízfolyások rendezése, karbantartása,
- környezetvédelmi tervek alkotása, betartása,
- közművek fejlesztése,
- település központ rendezése,
- turizmus, sport terület fejlesztése,
- üdülő falu létrehozása,
- autóbusz közlekedés elősegítése, fejlesztése

2. Munkahelyteremtés, foglalkoztatás elősegítés

- A Veszprém Megyei Kormányhivatal Zirci Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával történő együttműködés és kapcsolattartás felülvizsgálata.
- Az álláskereső lakosok továbbképzési lehetőségeinek a segítése és összehangolása.
- A település és annak környéke munkaerő-piaci és munkahely kínálati helyzetének a felmérése, annak kívánalmaihoz történő illeszkedés elősegítése.
- A kistérség gazdasági szerkezetének, annak átalakulásának a felmérése.
- A képzésben résztvevő intézményekkel történő kapcsolat kialakítás és kapcsolattartás rendszerének a biztosítása.
- A településen működő vállalkozások önkormányzattal történő együttműködési lehetőségének megteremtése.

3. Településfejlesztés

- A közösség céljainak megfelelő célkitűzések meghatározása, a gazdasági, kulturális, környezeti és társadalmi érdekek érvényesítése érdekében.
- A települést érintő beruházások, felújítások bemutatása, a fejlesztési elképzelések rögzítése.
- Az intézmények építési, felújítási, átalakítási kívánalmainak a feltárása, azok folyamatának meghatározása, ütemezése.
- Az intézményi struktúra felülvizsgálata, a racionalizálási lehetőségek (a gazdálkodás megszervezési módjának a felülvizsgálata, létszámellátottság, feladatellátás stb.) számbavétele.
- A fogyatékkal élők életminőségének javítása érdekében a középületek akadálymentesítésének tervezett megoldása.
- Az elektronikus közigazgatási szolgáltatások fejlesztési lehetőségeinek a feltárása, az önkormányzat és az intézmények informatikai fejlesztésének irányai.

4. A helyi adópolitika célkitűzései

Borzavár Községi Önkormányzat fontosnak tartja a helyi adópolitikai célkitűzések megfogalmazását, mivel az jelentősen befolyásolja a településen keletkező saját bevételt, illetve hatással van a településen élő magánszemélyek és vállalkozók anyagi terheire.

A helyi adók esetében az Önkormányzat Képviselő-testülete az adóztatást úgy kívánja kialakítani, hogy az egy meghatározott stabilitás, állandóság mellett, folyamatosan az Önkormányzat biztos bevételi forrását jelentse, ugyanakkor igazságos is legyen az adózói kört illetően.

4.1. Az Önkormányzat Képviselő-testülete minden évben, legkésőbb a költségvetési év november hónapjának rendes ülésén megvizsgálja a helyi adóztatás által nyújtott bevételszerzési lehetőségeket.

4.2. Az Önkormányzat adó fajtánként meghatározza az érintett adózói kör nagyságát, a rendszerbe beépítendő – a gazdasági program célkitűzéseit elősegítő – kedvezmények és mentességek rendszerét, a várható bevételeket, és az adóztatás miatt jelentkező negatív hatásokat.

4.3. Az Önkormányzat Képviselő-testülete az adófajtákat összehasonlítva dönt a bevezetendő, illetve fenntartandó adókról, az adórendelet módosításokról.

4.4. Az Önkormányzat Képviselő-testülete csak olyan adórendeletet fogad el, amely:

- a) a lakosság számára még elviselhető anyagi terhet jelent;
- b) nem hat a vállalkozók működésének, fejlesztési elképzeléseinek gátjaként;
- c) nem terheli a vállalkozásokat a foglalkoztatottak számához kapcsolódva.

4.5. Az adóbevételek növelése érdekében a Képviselő-testület fokozott figyelmet fordít arra, hogy:

- a) az adózók fizetési morálja javuljon, ennek érdekében rendszeresen tájékozik az adóintézmények nagyságáról, a beszédre tett intézkedésekről, illetve a szükséges adóvégrehajtási szankciók alkalmazásáról, valamint az intézkedések alapján elért eredményekről;
- b) az adóalanyok teljes köre adóztatásra kerüljön, ennek érdekében tájékoztatást kér az adóalanyi kör adóbejelentkezési kötelezettsége teljesítéséről, a lehetséges adóalanyok és a vonatkozó nyilvántartások egyeztetésének eredményéről;
- c) az adózók tájékoztatást kapjanak az adóbevételek felhasználásról, mivel az adóforintok ismert felhasználási célja, illetve elért eredményei segítik az önkéntes befizetést (a honlapon közzé kell tenni az adóbevételek nagyságát, és az adóbevételek felhasználási célját, valamint a tényleges felhasználást);

5. A közszolgáltatások biztosítása és azok színvonalának javítása

- A meglévő intézményhálózat struktúrájának átalakítása, kihasználtságának a javítása érdekében teendő intézkedések.
- Az intézményhálózat szakmai követelményeknek történő megfelelésének a felülvizsgálata (szakmai minimumfeltételek), annak teljesítésének feltételei.
- A településen a közszolgáltatásokat végző szervezetek (közszolgáltatásonként) szervezeti kereteinek a felülvizsgálata, tevékenységük értékelése, esetleges átszervezés indokainak a rögzítése.
- A közszolgáltatások díjainak változtatására vonatkozó elképzelések (növekedési ütem, támogatások rendszere) meghatározása.
- Az önkormányzat és a lakosság közötti kapcsolat megteremtése az igényes lakókörnyezet kialakítása érdekében.
- A közterületek (parkok, utak, járdák) kezelésével, felújításával, építésével kapcsolatos feladatok és felelősök meghatározása.

6. Vagyongazdálkodás

- Az önkormányzat vagyoni struktúrájának felmérése mellett, annak átalakítási lehetőségének a kidolgozása, a vagyonszerzés alakulását befolyásoló hatások felmérése.
- Az önkormányzati vagyon gyarapítási lehetőségeinek a feltárása, az ahhoz szükséges források (EU támogatások, pályázati lehetőségek stb.) biztosítása.
- A vagyonértékesítésre kijelölt vagyonelemek meghatározása és az abból származó bevételek felhasználási szabályainak a rögzítése.

7. Egyéb elképzelések

- A nemzetközi kapcsolatok felülvizsgálata, bővítése, azok gazdasági, kulturális, sport stb. lehetőségei és ezek jövőbeli irányainak meghatározása.
- A kistérségi társulásban résztvevő önkormányzatokkal a közös együttműködés lehetőségeinek a feltárása.
- A lakossággal és a civil szervezetekkel történő együttműködés kereteinek a megteremtése.

8. Kultúra-közművelődés

- A kulturális és közművelődési tevékenységek végzésére a Kultúrházban helyet biztosítunk, így a közművelődési tér növekszik.
- Civil egyesületeink, Borzavári Népdalkör és a Borzavári Faluszépítő Egyesület számára a működésükhöz szükséges megfelelő helyet és feltételeket a község Kultúrházában biztosítjuk.
- A civil szervezeteket, közösségeket támogató önkormányzati pályázati rendszer folyamatos működését és az érdekegyeztetés lehetőségeit biztosítjuk.

9. Turizmus

- Ízléses kiadványban meg kell jelentetnünk a turisztikai lehetőségeket.
- A zirci Tourinform Irodával folyamatosan fenn kell tartani a kapcsolatot.
- Továbbra is támogatnunk kell anyagilag is a község kiemelt turisztikai rendezvényeit.
- Tovább kell növelni a községi rendezvényeink ismertségét.
- Ösztönözni kell az olcsóbb szálláshelyek kialakítását.
- Túraútvonal-terv felújítása.
- Mezőgazdasági és erdészeti út felújításával javítani kell a Cuha-völgyi pihenőpark és erdei tanösvény megközelíthetőségén.

10. Környezetvédelem – zöldterület gondozás

- Részt veszünk a lakossági szilárdhulladék kezelésének hosszú távú megoldására alakult konzorciumban.
- Ki kell munkálni a község környezetvédelmi stratégiáját.
- Az önkormányzatnak zöld felületeivel, azok gondozásával megfelelő image-t kell biztosítani ahhoz, hogy a községet vonzó településnek találja minden idelátogató.
- Meg kell szerveznünk erdei tanösvény kialakítását és gondozását (Szent-kúthoz).
- Meg kell szüntetnünk a település környékén található szemétkupacokat.
- Az önkormányzat vegyen részt a virágosítási mozgalmakban.
- A külterületen önkormányzati tulajdonban lévő – nem művelt – területek erdősítésére tervet kell készíttetni, és a megvalósítására pályázatot indokolt benyújtani.

11. Infrastruktúra karbantartás, egyéb fejlesztések

- A belterületen kiemelt feladat a csapadékvíz elvezető rendszerek karbantartása, tisztítása.
- A közvilágítás korszerűsítésének kidolgozása.

12. Közbiztonság

- A Zirci Rendőrőrszel szoros kapcsolatot kell tartani.
- Szorgalmazni kell a polgárőrség megalakulását.

13. Lakás és telekgazdálkodás

- A település fejlesztése és a letelepedés vonzóvá tétele érdekében újabb telekalakítást kell eszközölni.

14. Egészségügy – Szociálpolitika – Családgondozás

A személyes kapcsolatokon és egyéb információs csatornákon keresztül az önkormányzat viszonylag pontosan ismeri a szociálisan segítségre szoruló családokat, személyeket, valós élethelyzetüket. Az önkormányzat intézményei (óvoda, iskola), valamint a Zirci Önkormányzati Szolgáltató Központ Család-és Gyermekjóléti Szolgálat között rendszeres az együttműködés a szociálisan rászoruló felkutatásában, a segítségadás különböző módjaiban (pénzbeli, természetbeni ellátás, házi szociális gondozás, sokgyermekes családok ruhával történő ellátása, stb.) Az együttműködés tovább bővíthető a civil szervezetek, egyesületek, egyházakkal. A szociális támogatási formák rendszere kellő biztonságot nyújthat az átmenetileg, vagy tartósan nehéz körülmények közé került családok számára. A rendelkezésre álló pénzforrások lehetővé teszik a településen élők életkörülményeinek javítását, elősegítik a szociális biztonság megteremtését.

Sajnos vannak olyan családok is, amelyek nem megfelelő beosztással, felelőtlen életvitellel időről-időre anyagi gondokkal küszködnek és gyakorta folyamodnak támogatásért. Ezen családok esetében szemlélet és életvitel változtatásra lenne szükség. A jövőben fontos lenne megvizsgálnunk annak lehetőségét, hogy a támogatások egyes formáit természetbeni ellátásként folyósítsuk, azonban a pénzbeli ellátási forma teljes egészében nem mellőzhető, ugyanis vannak olyan családok, akiknek egyetlen biztos jövedelemforrása az önkormányzat által folyósított támogatás.

A községben meglévő intézmények, civil szervezetek által szervezett mentálhigiénés, prevenció, bűnmegelőzési programok folyamatos működését, bővítését biztosítani kell.

15. Gazdaságfejlesztési célkitűzések

- A községben a foglalkoztatás növelése és a jövedelmek megtermelése érdekében támogatni kell a vállalkozások letelepedését.

16. Településrendezési és fejlesztési célkitűzések

- szabadidő park kialakítása szabadtéri színpaddal és kültéri fitness eszközökkel,
- csapadékvíz-elvezető rendszer felújítása,
- belterületi utak és járdák helyreállítása,
- közvilágítás korszerűsítése,
- ivóvízhálózat felújítása,
- tájház, vagy értékek tára létrehozása.

17. Támogatni kell az oktatást, mert a helyi iskolában tanuló gyermekek a jövő borzavári polgárok és tudásukkal, szellemi tőkájükkkel a községet kell gazdagítaniuk

- Az óvoda gazdaságos működtetése érdekében energiafogyasztást csökkentő fejlesztéseket kell végrehajtanunk. Ezen belül cél a fűtési, a vízfelhasználási és a világítási költségek csökkentése.
- A célpályázatok igénybevételével fejleszteniük kell az eszközállományt.
- Az óvoda kihasználtságának figyelemmel kísérése.
- Fontos a meglévő játszótér folyamatos karbantartása, bővítése és új játszótér kialakítása.
- Minőségbiztosítási rendszerek mihamarabbi bevezetése és folyamatos működtetése fontos feladat.

Borzavár, 2020. április 9.

Dombi László István
polgármester